ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 2. júna 2005 *

Vo veci C-83/03,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 26. februára 2003,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: R. Amorosi a A. Aresu, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Talianskej republike, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci M. Fiorilli, avvocato dello Stato, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: taliančina.

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory A. Borg Barthet, sudcovia J.-P. Puissochet (spravodajca) a S. von Bahr,

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou Komisia Európskych spoločenstiev žiada, aby Súdny dvor určil, že Talianska republika si tým, že nedostatočne preverila, či projekt výstavby jachtárskeho prístavu vo Fossacesii (Chieti), typ projektu uvedený v zozname

v prílohe II smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 175, s. 40; Mim. vyd. 15/001, s. 248), je povahy, ktorá si vyžaduje začatie konania na posúdenie jeho vplyvov na životné prostredie, nesplnila svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 2 tejto smernice.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

2 Článok 2 ods. 1 smernice 85/337, v znení platnom v čase udalosti, znie:

„Členské štáty prijmú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili že pred vydaním povolenia projekty, ktoré pravdepodobne majú významné vplyvy na životné prostredie z dôvodov, okrem iného, ich charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, budú posúdené z hľadiska ich vplyvov.

Tieto projekty sú definované v článku 4."

3 Článok 4 ods. 2 tejto smernice stanovuje:

„Typy projektov, uvedené v prílohe II, podliehajú posúdeniu podľa článkov 5 až 10, ak členské štáty usúdia, že si to vyžaduje ich charakter.

Na tento účel členské štáty môžu, okrem iného, určiť ako predmet posúdenia určité druhy projektov alebo môžu stanoviť kritériá, alebo prahové hodnoty, potrebné na určenie, ktoré typy projektov, uvedených v prílohe II, budú predmetom posúdenia podľa článkov 5 až 10."

4 Bod 10 prílohy II smernice 85/337 nazvaný „Projekty infraštruktúry" odkazuje na „jachtárske prístavy".

5 Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, s. 7; Mim. vyd. 15/002, s. 102) predpokladá vo svojej časti vytvorenie súvislej európskej ekologickej sústavy osobitných chránených území pod názvom „Natura 2000".

6 Táto sústava pozostávajúca z lokalít, v ktorých sa vyskytujú určité typy prirodzených biotopov a určitých druhov, musí zabezpečiť udržanie a v prípade potreby obnovenie

priaznivého stavu ochrany typov prirodzených biotopov a druhov pomocou vhodných opatrení na ochranu. Aby sa táto sústava mohla vytvoriť, členské štáty musia na základe článku 4 smernice 92/43 navrhnúť lokality, ktoré môžu byť identifikované ako lokality s európskym významom, potom označené ako osobitne chránené územia (všeobecne označené ako „navrhovaná lokalita s európskym významom", ďalej len „LsEV").

Vnútroštátna právna úprava

7 Zo spisu vyplýva, že čo sa týka jachtárskych prístavov, talianska právna úprava preberajúca smernicu 85/337 rozlišuje medzi tými, ktorých vodná plocha prekračuje 10 hektárov alebo ktorých prístavná plocha prekračuje 5 hektárov, alebo ktorých dĺžka nábrežia je dlhšia ako 500 metrov, a tými, ktoré neprekračujú tieto prahové hodnoty. Iba prvé sú považované za prístavy, pri ktorých sa automaticky povinne vyžaduje konanie na posúdenie upravené v tejto smernici. Druhé podliehajú skúmaniu *ad hoc* s cieľom zistiť, či je nevyhnutné začať toto konanie alebo nie.

Konanie pred podaním žaloby

8 Po tom, čo sa na ňu obrátili združenia na ochranu životného prostredia, Komisia požiadala talianske orgány o informácie o výstavbe jachtárskeho prístavu vo Fossacesii, v regióne Abruzzy (ďalej len „Región"). Táto výstavba bola totiž povolená

bez toho, aby bola podrobená posúdeniu jeho vplyvu na životné prostredie, ako aj skúmaniu s cieľom zistiť, či je alebo nie je potrebné uskutočniť toto posúdenie.

9 Z informácií poskytnutých talianskymi orgánmi v odpovedi vyplýva, že v prejednávanej veci ide o jachtársky prístav, ktorý má 391 miest a celkovú rozlohu 59 825 m^2, je vybavený najmä 398 miestami na parkovanie, rôznymi službami a obchodným centrom. Komisia zdôrazňuje, že táto výstavba je v zmysle smernice 92/43 umiestnená úplne vo vnútri LsEV nazvanej „Lecceta litoranea di Torino di Sangro e foce fiume Sangro", ktorá je jednou z najlepšie zachovaných prímorských abruzzských lokalít.

10 Komisia tvrdí, že konečné stavebné povolenie bolo vydané Regiónom 9. júna 1999. Podľa údajov talianskych orgánov Región potvrdil regionálnym dekrétom č. 14/2000 z 27. januára 2000, že nie je potrebné, aby projekt podliehal konaniu na posúdenie jeho vplyvov na životné prostredie, pretože neprekračuje limity určené talianskymi právnymi predpismi, pri ktorých sa toto konanie vykonáva automaticky. Región vydal tento posudok po tom, čo výbor pre regionálnu spoluprácu na posudzovanie vplyvov na životné prostredie (ďalej len „výbor pre regionálnu spoluprácu") vydal po preskúmaní povahy projektu priaznivé stanovisko týkajúce sa posúdenia vplyvov na životné prostredie, stanovisko č. 2/92 z 21. januára 2000, poukazujúce na to, že toto posúdenie nie je potrebné.

11 Keďže ju vysvetlenia Talianskej republiky nepresvedčili, Komisia listom z 29. októbra 2001 zaslala Talianskej republike výzvu na predloženie pripomienok k rozhodnutiu vzťahujúcemu sa na nepodrobenie sa projektu danému posúdeniu.

12 Keďže nedostala zo strany talianskych orgánov odpoveď, Komisia im zaslala 27. júna 2002 odôvodnené stanovisko, v ktorom ich vyzvala na splnenie povinnosti v lehote dvoch mesiacov.

13 Keďže tieto orgány neodpovedali, Komisia sa rozhodla obrátiť sa na Súdny dvor s dotknutou žalobou.

O žalobe

Argumentácia účastníkov konania

14 Komisia tvrdí, že príslušné orgány nedostatočne preverili v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou preberajúcou smernicu 85/337, či výstavba jachtárskeho prístavu vo Fossacesii vyžaduje posúdenie jej vplyvov na životné prostredie. Neprítomnosť alebo nedostatočné odôvodnenie ich záporného hodnotenia v tomto prípade, ako aj skutočnosť, že bolo prijaté po vydaní stavebného povolenia, vedie Komisiu k domnienke, že článok 4 ods. 2 smernice 85/337 nebol uplatnený správne.

15 Talianska vláda potvrdzuje nedostatočné odôvodnenie priaznivého stanoviska vydaného výborom pre regionálnu spoluprácu 21. januára 2000, ako aj regionálneho dekrétu z 27. januára 2000 stanovujúceho, že nie je potrebné konanie na posúdenie vplyvov projektu na životné prostredie. Potvrdzuje aj, že tieto akty boli prijaté po vydaní stavebného povolenia.

16 Dovoláva sa však neskoršieho priaznivého podrobného stanoviska výboru pre regionálnu spoluprácu skladajúceho sa z návrhov, ktoré majú za cieľ najmä kompenzovať určité účinky už vykonaných prác. Uvádza, že súčasne Región upozornil, že ak by sa konanie na posudzovanie vplyvov projektu na životné prostredie nakoniec ukončilo zamietavým spôsobom, bolo by treba preskúmať možnosť navrátenia do pôvodného stavu. Talianska vláda dodáva, že pri akomkoľvek výsledku konania na posúdenie bude potrebné prijať opatrenia týkajúce sa LsEV, aby sa ochránilo alebo obnovilo to, čo bolo stratené v oblasti jachtárskeho prístavu.

17 Talianska vláda však tvrdí, že posudzovanie vplyvov projektu jachtárskeho prístavu na životné prostredie by nebolo potrebné, keby nešlo o posúdenie vplyvov na LsEV „Lecceta litoranea di Torino di Sangro e foce fiume Sangro". Toto posúdenie by malo byť vykonané *a posteriori* v rámci druhého stanoviska výboru pre regionálnu spoluprácu.

Posúdenie Súdnym dvorom

18 Účelom smernice 85/337 je, ako je uvedené v jej piatom odôvodnení, zaviesť hlavné zásady posudzovania vplyvov na životné prostredie s cieľom doplniť a koordinovať konania na povolenie prípravy verejných a súkromných projektov, ktoré by mohli mať veľký vplyv na životné prostredie.

19 Pri určitých typoch projektov článok 4 ods. 2 smernice 85/337 necháva členským štátom priestor na voľnú úvahu pri určení, či povaha projektu vyžaduje, aby

podliehal posúdeniu vplyvov na životné prostredie. Miera voľnej úvahy je však obmedzená povinnosťou týchto členských štátov vyjadrenou v článku 2 ods. 1 tejto smernice podrobiť tomuto posúdeniu projekty, ktoré by mohli mať významný vplyv na životné prostredie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. októbra 1996, Kraaijeveld a i., C-72/95, Zb. s. I-5403, bod 50).

20 Berúc však do úvahy použitie možností uvedených v druhom pododseku článku 4 ods. 2 smernice 85/337, členský štát určí všeobecné pravidlá potrebné na posúdenie, ktoré projekty zahrnuté v tomto článku 4 ods. 2 budú predmetom predbežného posúdenia ich vplyvov na životné prostredie pred tým, ako budú povolené, porušenie týchto pravidiel prináša nevyhnutne nedodržanie spoločných ustanovení článku 2 ods. 1 a článku 4 ods. 2 smernice 85/337.

21 V prejednávanej veci je nesporné, že Región povolil výstavbu jachtárskeho prístavu vo Fossacesii pred uskutočnením predbežného posúdenia *ad hoc* požadovaných talianskymi právnymi predpismi, ktorých cieľom je preskúmať potrebu posúdenia vplyvov tohto projektu na životné prostredie. Teda bez toho, aby bolo potrebné vyjadrovať sa k požiadavkám na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré by rozhodlo priaznivo alebo nepriaznivo o potrebe tohto posúdenia, treba uviesť, že ustanovenia článku 4 ods. 2 smernice 85/337, ktoré treba čítať v spojení s článkom 2 ods. 1 tejto smernice, neboli Regiónom dodržané.

22 Ak je pravdou, že porušenie práva Spoločenstva v prejednávanej veci má súčasne za následok porušenie vnútroštátneho práva prijatého na prebratie práva Spoločenstva členským štátom, na ktorého území k porušeniu došlo, a že prostriedky vnútroštátneho práva mohli veľmi pravdepodobne umožniť toto porušenie konštatovať, uvedené porušenie verejným orgánom členského štátu predstavuje takisto nesplnenie povinnosti dotknutého štátu podľa článku 226 ES.

23 Z predchádzajúceho vyplýva, že Talianska republika si tým, že Región nedostatočne preveril, či projekt výstavby jachtárskeho prístavu vo Fossacesii, typ projektu uvedený na zozname v prílohe II smernice 85/337, je povahy, ktorá si vyžaduje začatie konania na posúdenie jej vplyvov na životné prostredie, nesplnila svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 2 tejto smernice.

O trovách

24 Podľa článku 69 odsek 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Taliansku republiku na náhradu trov konania a Talianska republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Talianska republika si tým, že región Abruzzy nedostatočne preveril, či projekt výstavby jachtárskeho prístavu vo Fossacesii (Chieti), typ projektu uvedený na zozname v prílohe II smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, je povahy, ktorá si vyžaduje začatie konania na posúdenie jej vplyvov na životné prostredie, nesplnila svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 2 tejto smernice.**

2. **Talianska republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy